

UiOs tiltaksplan for klima, miljø og bærekraft 2024-2025

UiOs helhetlige klima- og miljøstrategi ble vedtatt av universitetsstyret 8. februar 2022. Strategien setter ambisiøse mål for universitetet, og ble fulgt opp gjennom en omfattende tiltaksplan for 2022-2023. Revidert plan ble vedtatt av rektor 22.02.2024.

UiOs tiltaksplan for klima, miljø og bærekraft for 2024-2025 omfatter hele organisasjonens virksomhet og er inndelt i områdene:

- **Grønn campus**
- **Forskning og innovasjon**
- **Utdanning**
- **Kommunikasjon og samfunnskontakt**

Forskning av høy internasjonal kvalitet og forskningsbasert, nyskapende utdanning er – og skal være – UiOs viktigste bidrag til en mer bærekraftig verden. Økt grad av tverrfaglighet er avgjørende for å nå målene i klimastrategien, og tiltakene for forskning og utdanning spiller dette.

Forskningsformidling og dialog med samfunnet er en viktig del av klima- og miljøarbeidet, og vi skal bruke våre nettverk og møteplasser til å utveksle kunnskap og erfaring om grønn omstilling. Kommunikasjon skal brukes aktivt for å mobilisere og støtte arbeidet med tiltaksplanen. Erfaringer og beste praksis om bærekraftarbeidet skal deles i organisasjonen.

Som universitet og offentlig institusjon har vi ansvar for å endre den daglige driften i retning av et betydelig lavere klimafotavtrykk og mot forbedring av natur og miljø. Vi skal derfor stille stadig høyere krav til vårt klima- og miljøarbeid.

Under følger en kort oppsummering av noe av det som ble gjort på de fire områdene i 2023, etterfulgt av tiltakene for perioden 2024-2025. Tiltaksplanen justeres årlig og omfatter bare nye aktiviteter, ikke arbeid som allerede er satt i gang. [En oversikt over UiOs bærekraftarbeid finnes her.](#)

Grønn campus

*UiO skal: Redusere eget klimafotavtrykk og videreutvikle «grønn campus».*¹

UiO har vedtatt at klimagassutslippene skal reduseres med minst 50 prosent innen 2030 sammenliknet med 2018-nivå, og vi skal utvikle en campus som gjenspeiler en bærekraftig institusjon. For å få til dette må vi jobbe innenfor områder som innkjøp, tjenestereiser, energibruk, og avfallshåndtering. I tillegg skal vi bedre naturmangfoldet på campus og tilrettelegge for klimavennlige reiser til og fra jobb. Arbeidet vil også inkludere en plan for å redusere den digitale energibruken.

I 2022 utgjorde utslipp fra innkjøp 26 prosent av de totale utslippene våre. I 2023 er det arbeidet systematisk med å gjøre innkjøpene mer bærekraftige. Det er innført en ny

---

¹ Alle mål i planen er fra UiOs vedtatte helhetlig klima- og miljøstrategi.

rammeavtale for bærekraftig catering. Klimagassutslippene fra mat levert til UiO blir redusert med 60 prosent.

UiO skal innen 2030 redusere utslipp fra tjenestereiser med 50 prosent sammenlignet med 2018. I 2022 gikk utslippene fra flyreiser ned med 33 prosent. For at denne trenden skal fortsette er vi i gang med å utvikle nye retningslinjer for tjenestereiser.

UiO har et mål om å redusere energibruken i bygg med minst 30 prosent innen 2030 sammenlignet med 2018. Fra 2018 til 2022 har disse utslippene gått ned med 21 prosent.

[UiOs klimagassregnskap.](#)

Tiltak 2024:

Innkjøp og ombruk

1. Lage en ny anskaffelsesstrategi som kan redusere forbruket ved UiO.
2. Stille krav til miljømerkede produkter ved innkjøp der det er mulig.
3. Etablere en digital plattform som gjør det lett for ansatte å ombruke møbler og utstyr.
4. Etablere en brukervennlig digital plattform for å øke utlån av utstyr fra utlånsbiblioteket til studenter og ansatte.

Reiser

5. Innføre nye retningslinjer for tjenestereiser for å nå målet om 50 prosent utslippskutt fra slike reiser.
6. Inngå en ny rammeavtale for tjenestereiser som bedre tilrettelegger for klimavennlige reiser.
7. Gi enhetene årlig rapport med informasjon om utslipp fra tjenestereisene deres for å motivere til utslippskutt.
8. Innføre betaling for parkering.
9. Inngå bedriftsavtale som gir rabatt på kollektivtransport.
10. Etablere sikker og temperert sykkelparkering på Blindern og Tøyen.
11. Arrangere "Sykle-til-jobben-kampanje" for å få flere til å gå, løpe eller sykle til jobben.

Bygg og energieffektivisering

12. Utarbeide tydelige retningslinjer for å ivareta klima og miljø i alle bygge- og rehabiliteringsprosjekter ved UiO.
13. Installere solceller på taket av Ole Johan Dahls hus for å produsere rundt 300 000 kWh årlig.
14. Solskjerme egnede bygg for å redusere ventilasjonsbruken.
15. Implementere retningslinjer i organisasjonen for å redusere klimafotavtrykket fra bruk og lagring av data.

Uteområder

16. Opprette informasjonsskilt med QR-kode om hvordan vi tilrettelegger for økt naturmangfold, rødlistede arter og verdifulle naturområder på campusene våre.
17. Tilrettelegge for at verdifulle naturområder på campus Blindern i større grad kan benyttes i utdanningen.
18. Vie 40 prosent av plen-områdene på campus Blindern til villblomster og langgras.
19. Benytte spesialkompetansen ved Naturhistorisk museum til å jobbe systematisk og helhetlig med naturmangfoldet på UiO.
20. Teste bruk av regnvann til vasking av maskiner og sykler i sommerhalvåret.

Forskning og innovasjon

UiO skal: *Minske barrierer for og styrke tverrfaglig forskning og samarbeid innen klima, miljø og bærekraft.*

De tverrfaglige satsingene UiO:Demokrati, UiO:Livsvitenskap og UiO:Energi og miljø er viktige katalysatorer for nye samarbeidsprosjekter på tvers av fag- og fakultetsgrenser.

Det viktigste nye organisatoriske tiltaket er forslaget fra høsten 2023 om å opprette Bærekrafthuset på Nedre Blindern for å styrke forskning, utdanning og samfunnskontakt knyttet til bærekraft. Fra 2023 er det tilrettelagt for midlertidig samlokalisering i lokaler i sentrum for tverrfaglige forskningsgrupper.

Tiltak 2024:

21. Utarbeide forslag til universitetsstyret om opprettelse og organisering av en enhet for bærekraft (Bærekrafthuset).
22. Styrke kompetansen på tverrfaglig forskningsledelse gjennom forskningslederprogrammet og i regi av relevante sentre og de tverrfaglige satsingene.
23. Bidra til tverrfaglige ph.d.-tilbud innen klima, miljø og bærekraft gjennom Circle U.
24. Tydeliggjøre gjennom gode eksempler hvordan vi enklest mulig kan samarbeide om forskning og utdanning på tvers av fakultetsgrensene.
25. Styrke satsingen på studentdrevet innovasjon innen bærekraft og grønn omstilling.

Utdanning

UiO skal: *Gi alle studenter tilbud om forskningsbasert undervisning om klima, miljø og bærekraft, gjerne integrert i eget fagfelt.*

I 2023 har flere fakulteter og enheter styrket og fornyet utdanningen om klima, miljø og bærekraft. Blant annet er det startet flere 5-studiepoengsemner om bærekraft for alle studenter på bachelornivå og som del av bærekraftsertifikatet. Det er blitt utviklet et nytt honours-tillegg på masternivå innen bærekraftig helse. Slike tverrfaglige initiativer er avgjørende for å bidra til grønn omstilling.

Tiltak 2024:

26. Forbedre administrative rutiner for tverrfakultært samarbeid for å tilrettelegge for utviklingen av tverrfaglige studieprogrammer- og emner.
27. Bedre informasjonen om UiOs tverrfaglige studietilbud innen klima, miljø og bærekraft.
28. Tilby didaktikk om bærekraft til alle deltakere på universitetspedagogiske kurs.
29. Utrede muligheten for å etablere tverrfakultært bachelor- og masterprogram innen klima, miljø og bærekraft.

Kommunikasjon og samfunnskontakt

UiO skal: Være en aktiv dialogpartner og formidler av forskningsbasert kunnskap, og gjennom denne samfunnskontakten bidra til grønn omstilling.

Det ble i 2023 igangsatt en rekke åpne arrangementer med bærekraft som tema på Klimahuset og i Domus Bibliotheca, og disse videreføres. Podkasten "Sofies grønne skifte" om klima og natur ble lansert og det ble laget en ny digital portal for UiOs bærekraftarbeid. I samarbeid med Kunnskapsbyen Oslo ble det forberedt Arena-konferanser om energiomstilling og klimatilpasning i 2024. Nasjonal komité for agenda 2030 i UH-sektoren, som ledes av UiO, organiserte SDG-konferansen i Bergen 2024, og UiO ble medlem av Norsk Klimastiftelse.

Tiltak 2024:

30. Grønt kontor skal opprette ministipender for å støtte klima- og miljøprosjekter blant studenter.
31. Lage pilotprosjekter for etter- og videreutdanning innen klima, miljø og bærekraft i dialog med aktører i offentlig og privat sektor.
32. Gjennomføre et pilotprosjekt for å utvikle samarbeid mellom forskere, næringsliv og offentlig sektor om energi og miljø, i samarbeid med Horizon Institute ved Leeds universitetet og Kunnskapsbyen Oslo.